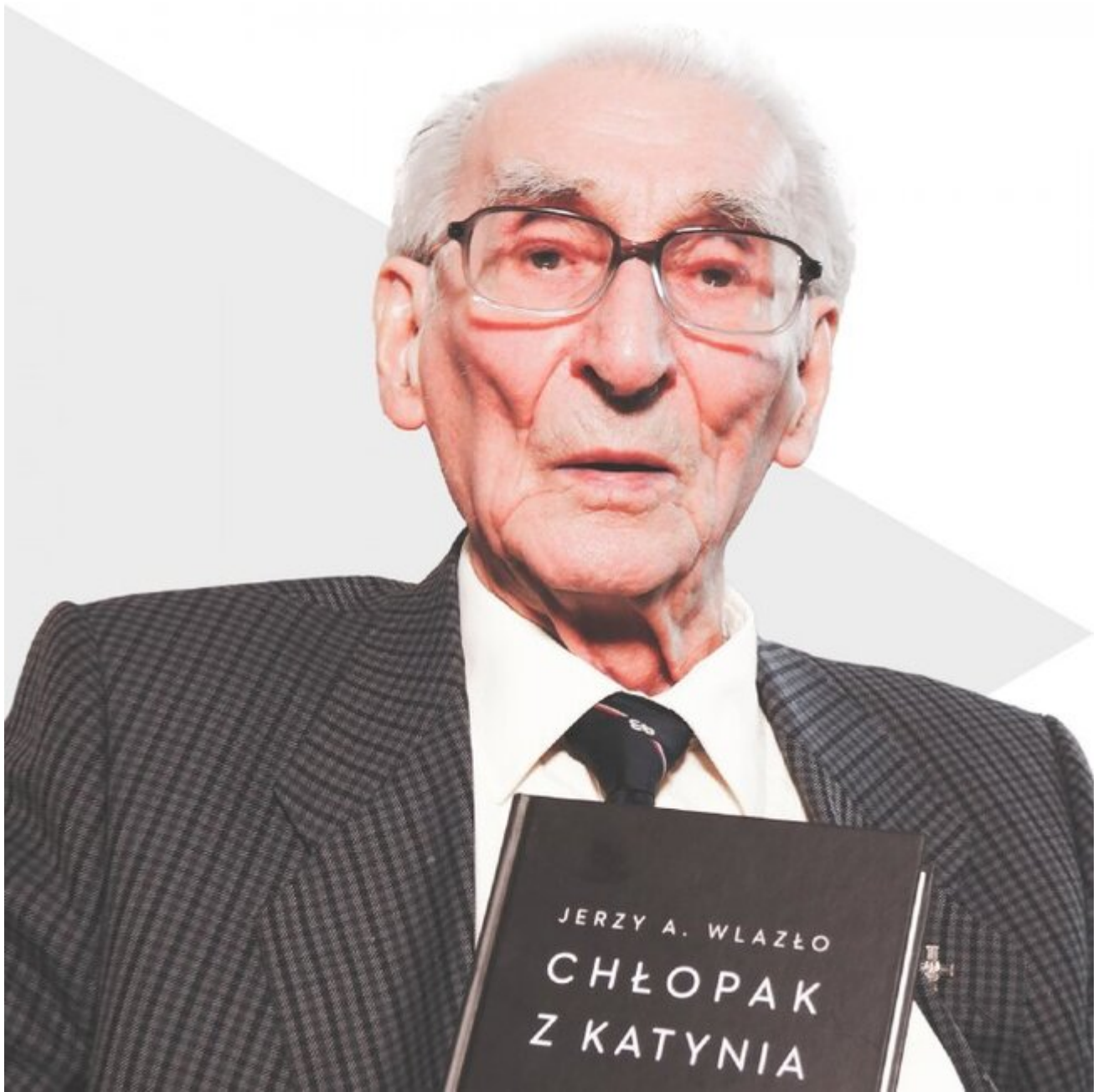

Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/swiadkowie/24358,Troszczyński-Henryk.html>
2024-04-26, 07:26

Henryk Troszczyński

Henryk Troszczyński

Porucznik rezerwy WP, żołnierz AK, przymusowy robotnik III Rzeszy,

powstaniec warszawski, żołnierz LWP.

Henryk Troszczyński urodził się w 28 lipca 1923 r. w Warszawie. Wychowywał się na warszawskiej Woli. Potrafił ze szczegółami opisać charakter tej dzielnicy. Zimą 1942 r. na ręce kapitana Wacława Stykowskiego ps. Hał złożył przysięgę wojskową i został żołnierzem Armii Krajowej. Pracował jako robotnik na lotnisku Okęcie w niemieckiej firmie budowlanej „Bauleitung”, skierowany do niej przez Arbeitsamt. Jesienią 1942 r. firma dostała nakaz podjęcia prac budowlanych na tyłach frontu wschodniego, na okupowanych terenach Związku Sowieckiego. Najpierw w Smoleńsku Henryk Troszczyński wraz z innymi polskimi pracownikami był zatrudniony przy remoncie stacji kolejowej. Po zakończeniu tych prac ekipę skierowano do miejscowości Kozie Górki koło Katynia. Tam budowano baraki dla żołnierzy Wehrmachtu, mających przyjeżdżać z frontu na urlopy. Henryk Troszczyński nawiązał kontakty z mieszkającymi w okolicy Rosjanami. Oni wskazali miejsca, gdzie Sowieci zakopali polskich oficerów, zamordowanych w 1940 r. Polscy robotnicy dokopali się do ich zwłok. Henryk Troszczyński był jednym z pierwszych Polaków, którzy na własne oczy zobaczyli dowody sowieckiego mordy. Wiedzę o tym jako pierwszy skutecznie przekazał Niemcom, co najprawdopodobniej zapoczątkowało łańcuch zdarzeń zakończony ujawnieniem zbrodni sowieckiej wiosną 1943 r. Henryk Troszczyński był świadkiem niemieckich prac ekshumacyjnych. Krótco potem udało mu się wydostać z Katynia i powrócić do Warszawy, gdzie kontynuował działalność w AK. Wziął udział w Powstaniu Warszawskim, walcząc na Woli. Uratował się z egzekucji ulicznej, był świadkiem niemieckich zbrodni w tej części miasta. Wypędzony z Warszawy wraz z pierwszymi grupami cywilów do obozu Dulag 121 w Pruszkowie, został następnie wywieziony do obozu w Namslau. Przeżył oblężenie i zdobycie Wrocławia przez Armię Czerwoną. Po wojnie wcielono go do LWP, gdzie pełnił służbę jako radiotelegrafista. Po zwolnieniu z wojska został specjalistą elektroakustykiem, pracował dla polskich teatrów oraz dla teatrów kilku innych państw bloku socjalistycznego. W 1991 r. złożył pisemną szczegółową relację o tym, co widział w Katyniu, na ręce płk. Zdzisława Sawickiego, późniejszego pierwszego kustosa Muzeum Katyńskiego. Następnie złożył też zeznania przed prokuratorem IPN. Ostatnie lata życia spędził w Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” na warszawskim Bemowie. Jego historię opisał Jerzy A. Wlazole w wydanej w roku 2018 książce pod tytułem *Chłopak z Katynia*.

Henryk Troszczyński był porucznikiem rezerwy Wojska Polskiego. Został uhonorowany wieloma odznaczeniami, m.in. Srebrnym Krzyżem Zasługi. Na gali finałowej 10. przeglądu filmowego „Echa Katynia” IPN od organizatorów Festiwalu Niepokorni Niezłomni Wyklęci otrzymał statuetkę „Drzwi do wolności”. Zmarł 8 grudnia 2019 r. w Warszawie

Przejdź do relacji

HENRYK TROSZCZYŃSKI

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)